

Posudek diplomové práce Ria Černá: „Porucha příjmu potravy v partnerském vztahu z pohledu partnera nemocné ženy“

Posuzovaná diplomová práce je mimořádně zajímavá svým tématem a originální svým zpracováním. Jednak se zabývá problematikou poruch příjmu potravy v kontextu partnerského vztahu a to nikoli z pohledu nemocné ženy, ale pohledem jejího partnera. Dále její zaměření není na etiologii poruchy, patologii vztahu či hledání typických osobnostních charakteristik partnerů. Přes nesporný „výzkumný a publikační boom“ v oblasti poruch příjmu potravy, je z mnoha důvodů, některé autorka v práci zmiňuje, toto téma na okraji odborného zájmu.

Diplomová práce je přiměřená svým rozsahem, má 94 stran textu (dále seznam literatury a užitý dotazník v příloze).

Diplomová práce má v zásadě charakter práce přehledové s navazujícím vlastním empirickým šetřením. Teoretická část jasně převažuje i svým rozsahem, má 61 stran textu oproti cca 34 stranám vlastní empirické části. Celá práce je tradičně rozdělena na teoretickou a empirickou část, ale obě části se organicky prolínají. Teoretická část je detailně rozčleněna do šesti velkých oddílů, řady kapitol a podkapitol. Na počátku diplomandka stručně charakterizuje poruchy příjmu potravy, dále pojednává o dopadu této poruchy na život pečujících osob. Ve třetím oddílu se autorka již věnuje tématu muže v roli partnera ženy, která trpí jídelní poruchou. Další část přibližuje výzkumy v této oblasti. Zde autorka vychází výlučně ze studia zahraniční literatury, neboť domácí studie na tomto poli chybí. Za klíčový lze podle mého názoru považovat pátý nejrozsáhlejší oddíl, pojednávající o vývoji partnerského vztahu v čase, o dopadu nemoci do jednotlivých oblastí partnerského soužití, o rozložení sil, hranicích, pocitech a potřebách partnera atd. V poslední části je zpracována problematika účasti partnera na léčbě poruchy příjmu potravy.

Teoretická část je napsána s velmi dobrou znalostí dané problematiky. Autorka se tématu věnuje již delší dobu a to jak teoreticky, tak prakticky v rámci své aktivity koordinátorky svépomocných podpůrných skupin pro blízké nemocných poruchou příjmu potravy. Diplomandka podává velmi konzistentní literární přehled, vychází ze studia výlučně zahraniční literatury a organicky propojuje s vlastními zkušenostmi. Práce je přehledně strukturována, autorka se drží svého tématu a ponechává stranou sice teoreticky relevantní oblasti, např. vliv původní rodiny, přítomnost dětí, ale pro zaměření empirické části práce témata v tomto případě irelevantní.

Praktická část je založena na analýze kvalitativních dat, získaných prostřednictvím obsáhlého dotazníku vlastní konstrukce, postihujícího formou otevřených otázek řadu oblastí: zjištění nemoci a reakce partnera, informovanost partnerů o jídelní poruše, potřeby partnera, rozchod, uzdravení, postřehy a nápady. Šetření proběhlo na skupině 28 partnerů. Empirické šetření má mapující charakter, což je akceptovatelné vzhledem k nedostatku výzkumů v dané oblasti. V diplomové práci jsou soubor, kritéria a způsob jeho výběru adekvátně popsány. Je zde patrná snaha diplomandky odpovědi určitým způsobem sumarizovat, ale i ponechat doslovné znění. V diskusi se autorka zamýšlí na některými limitujícími faktory svého šetření, např. velikost vzorku, způsob sběru dat, možný vliv zkreslujících proměnných – odpověděli ti, kteří

jsou patrně více motivováni k podpoře, ale i zatíženi poruchou. V diskusi přesto postrádám některé momenty, např. úvahu nad užitým dotazníkem, možným dělením skupiny podle dalších kritérií, např. zda porucha příjmu potravy vznikla před vztahem či nikoli atd.

Za klad posuzované diplomové práce považuji již její téma, které znamená posun od studia rodin osob s poruchami příjmu potravy a dosud v literatuře převažujícím zaměřením na etiologii poruchy a na matky, ev. otce pacientek, k projektu zaměřenému na „postavu muže partnera“ a zjišťování jeho pohledu, chování, prožívání i jeho potřeb. Diplomandka se vyvarovala snah o hledání typické osobnosti partnera ženy s poruchou příjmu potravy a zaměřila se na sledování typických momentů partnerského vztahu i na průběh v čase.

Posuzovaná práce splňuje nároky kladené na diplomovou práci, nemám k ní podstatnější připomínky a doporučuji ji proto k obhajobě .

V Praze dne 4. září 2008

PhDr. Támara Hrachovinová, CSc.